

Resum del Seguiment del Pla: Document sintètic d'indicadors

RSP.1

PLA ESTRATÈGIC DEL CAMP DE TARRAGONA

Març de 2012

ÍNDEX

0. INTRODUCCIÓ	2
1. NOTES METODOLÒGIQUES	3
2. EVOLUCIÓ TENDENCIAL DEL PLA ESTRATÈGIC DEL CAMP DE TARRAGONA PER OBJECTIUS, PERÍODE 2010-2011	5

0. INTRODUCCIÓ

El Pla Estratègic del Camp de Tarragona és un encàrrec de la Generalitat de Catalunya a la Universitat Rovira i Virgili que recull la iniciativa de la Mesa Socioeconòmica del Camp per redactar el Pla, que es va concretar en el conveni signat entre el Departament de Governació i Administracions Públiques i la Universitat Rovira i Virgili. Va ser presentat el febrer de 2008.

El gener de 2010 es va presentar el primer document d'indicadors de seguiment del Pla, mentre que a finals de 2010 es va concretar la constitució de la Mesa Socioeconòmica del Camp de Tarragona com a associació.

Cal recordar que la Mesa defineix el seu treball a partir d'aquests objectius principals:

- a) Vetllar pel seguiment del Pla Estratègic.
- b) Difondre el Pla Estratègic i crear una imatge significativa de la zona.
- c) Treballar projectes estratègics i promoure la cooperació institucional i públic-privada.
- d) Dur a terme exercicis de prospectiva territorial.
- e) Vetllar per la materialització d'acords estratègics i la definició de prioritats d'acció per a la competitivitat i la cohesió social.

Per tant, el context actual fa necessari, entre altres àmbits d'actuació, avaluar novament les grans tendències de les línies i objectius del Pla Estratègic –a considerar com un procés continuat i proactiu- i afrontar la seva priorització, posant especialment l'accent en les necessitats d'identificar noves perspectives econòmiques i d'inserció laboral per al territori. Cal considerar aquesta situació com una nova oportunitat per a la detecció de dinàmiques emergents i projectes de futur.

El present document vol ser una eina sintètica de suport a aquesta orientació.

1. NOTES METODOLÒGIQUES

El present document es fonamenta en una visió qualitativa del nivell de realització tendencial dels objectius que integren les línies estratègiques del Pla. En aquest sentit, cal fer les següents observacions:

- La valoració té en compte l'evolució tendencial de cada objectiu sobre l'avaluació prèvia (2010) i no tant sobre el moment d'inici del Pla.
- Es tenen en compte les particulars circumstàncies del moment socioeconòmic (que imposa la frenada en moltes de les dinàmiques prèvies).
- S'aposta per una visió global i no tant de detall sobre les accions concretes que plantejava el Pla, atenent precisament a la singularitat del moment, que fa prioritàries les orientacions estratègiques de futur –com a element per a la presa de decisions més que l'anàlisi del passat.

LÍNIES ESTRATÈGIQUES DEL PLA

- 1: CONSOLIDAR UN ÀMBIT TERRITORIAL FORMAT PER SIS COMARQUES AMB PROJECTE COMÚ
- 2: ORDENAR LES TRANSFORMACIONS DEL TERRITORI D'ACORD AMB CRITERIS DE SOSTENIBILITAT
- 3: MILLORAR LA CONNECTIVITAT I LA VERTEBRACIÓ DEL TERRITORI I FOMENTAR LA MOBILITAT SOSTENIBLE
- 4: VISIÓ INTERMODAL I COORDINADA DELS SISTEMES DE TRANSPORT DE MERCADERIES
- 5: FER DEL CAMP UN TERRITORI AMB UN ALT POTENCIAL HUMÀ, ESTIMULANT LA FORMACIÓ
- 6: FOMENTAR LA PLANIFICACIÓ DELS SERVEIS A LES PERSONES
- 7: LIDERATGE INSTITUCIONAL BASAT EN COORDINACIÓ, SIMPLIFICACIÓ, PLANIFICACIÓ I PARTICIPACIÓ CIUTADANA
- 8: SISTEMA TERRITORIAL D'INNOVACIÓ PER FOMENTAR LA TRANSFERÈNCIA, LA INNOVACIÓ EMPRESARIAL I LES TIC
- 9: EFICIÈNCIA DEL SISTEMA PRODUCTIU I MODEL ECONÒMIC AMB PAPER DE LA GENERACIÓ DE CONEIXEMENT
- 10: MILLORAR L'ESTRUCTURA PRODUCTIVA DEL CAMP: DIVERSIFICACIÓ I ACTIVITATS EMERGENTS
- 11: ATREURE TALENT QUE AFAVOREIXI LA INNOVACIÓ I L'ECONOMIA
- 12: FOMENTAR L'EMPRENEDORIA COM A MOTOR DEL DESENVOLUPAMENT, AMB SISTEMES LOCALS D'INNOVACIÓ
- 13: FER DEL CAMP UN TERRITORI AMB UNA ELEVADA COHESIÓ SOCIAL
- 14: GESTIONAR I DIFONDRE EL PATRIMONI COM A ELEMENT DIFERENCIADOR

En el futur immediat, existeix la possibilitat de prioritització del Pla Estratègic per a un nou escenari, donat que la realitat actual i les previsions són substancialment diferents en relació a l'encara recent moment de la presentació (2008). Aquesta prioritització ha de situar en el nucli central de la proposta estratègica els àmbits de competitivitat econòmica i d'increment de les opcions en l'àmbit d'ocupació, incloent la detecció i foment de sectors i activitats emergents.

La realització d'una proposta estratègica sintètica i prioritzada haurà de ser paral·lela a la concreció d'una estructura estable de seguiment que tingui en compte les actuacions estratègiques per a aquesta nova situació. Paral·lelament, cal esperar que es puguin produir ajustaments en les estructures de gestió del territori, fet que també caldrà considerar.

2. EVOLUCIÓ TENDENCIAL DEL PLA ESTRATÈGIC DEL CAMP DE TARRAGONA PER OBJECTIUS, PERÍODE 2010-2011

LÍNIA 1: CONSOLIDAR UN ÀMBIT TERRITORIAL FORMAT PER SIS COMARQUES AMB PROJECTE COMÚ		
Objectius	Tendència de variació interanual	Observacions (justificació de la tendència)
1.1. Dotar el Camp de Tarragona d'un sistema de planejament territorial integrat		Segueix el procés de redacció dels POUM.
1.2. Desenvolupar plans directors de planejament de caràcter supramunicipal		No s'avança en la redacció d'altres plans i els vigents tenen una incidència local més aviat reduïda.
1.3. Incorporar criteris del Pla Territorial, dels plans directors i Catàleg del Paisatge als plans municipals		Segueix el procés de redacció dels POUM. Aquests continguts són inherents.
1.4. Coordinar i gestionar les transformacions territorials (accions mancomunades)		Es tracta d'un apartat que requereix estructures concretes de concertació.
LÍNIA 2: ORDENAR LES TRANSFORMACIONS DEL TERRITORI D'ACORD AMB CRITERIS DE SOSTENIBILITAT		
Objectius	Tendència de variació interanual	Observacions (justificació de la tendència)
2.1. Valorar el patrimoni i els paisatges en el planejament		Es constata una major preocupació per valorar aquest element en les eines de planejament.
2.2. Preservar els espais naturals amb figures de planejament territorial i plans especials		És un àmbit on no es registra un impuls gaire significatiu.
2.3. Preservar els espais agrícoles productius i desenvolupar models de futur		Tot i que es registra una aturada de noves infraestructures, se segueixen detectant afectacions sobre l'entorn agrari.
2.4. Ordenar la transformació de les ciutats i pobles partint de la seva identitat		Es considera un àmbit progressiu pel fet de ser inherent a la creació de noves eines de planejament local.
2.5. Jerarquitzar els creixements poblacionals en el conjunt del territori		El dimensionament global dels municipis ha de ser adaptat al Pla Territorial Parcial i a l'avaluació de la Comissió Territorial d'Urbanisme.
2.6. Vincular els nous desenvolupaments urbans al sistema d'equipaments		Es constata aquesta tendència tot i que correspon a àrees que registren un desenvolupament des de fa uns anys.
2.7. Dotar el parc d'habitatges d'una oferta d'habitatges de protecció oficial		L'oferta segueix molt allunyada de les necessitats.
2.8. Transformar zones industrials, situades en sectors urbans, en sòl de tipus residencial amb compatibilitat usos		Tot i que no es concreten les operacions, almenys es tendeix a valorar més aquesta possibilitat.
2.9. Operacions estratègiques del Pla Territorial sobre infraestructures en àrees urbanes		S'emmarca en l'actual context pressupostari en infraestructures.
2.10. Crear sòl per a usos d'interès territorial en àrees de nova centralitat		Les principals polaritats es troben en desenvolupament però segueixen sent les mateixes (almenys fins que no es creï l'estació central i altres equipaments significatius).
LÍNIA 3: MILLORAR LA CONNECTIVITAT I LA VERTEBRACIÓ DEL TERRITORI I FOMENTAR LA MOBILITAT SOSTENIBLE		
Objectius	Tendència de variació interanual	Observacions (justificació de la tendència)
3.1. Millorar la vertebració territorial i la mobilitat: estructura eficient d'infraestructures		Les principals infraestructures amb projecció supracomarcal pateixen aturades evidents.
3.2. Potenciar el transport públic i la gestió sostenible de la mobilitat com a element bàsic de cohesió		Tot i que es pot parlar d'una progressió global, aquesta no s'aparta d'una certa estabilització (la recessió indueix a menors demandes en general).
3.3. Impulsar l'aeroport com a element de connectivitat i competitivitat i com a peça		El model de gestió i oferta de vols fan tendir a la pèrdua de connectivitat.

LÍNIA 4: VISIÓ INTERMODAL I COORDINADA DELS SISTEMES DE TRANSPORT DE MERCADERIES		
Objectius	Tendència de variació interanual	Observacions (justificació de la tendència)
4.1. Consolidar la modernització del Port com a peça important d'un sistema logístic		Segueix la dinàmica d'inversió en infraestructures bàsiques de suport al moviment de contenidors.
4.2. Sistema d'implantacions logístiques connectades i optimització de mercaderies		Segueix l'aturada en el projecte Logis Penedès. La ZAL del Port resta encara pendent.
4.3. Xarxes de serveis per a la qualitat de vida i la competitivitat i gestió sostenible		Tot i que es tracta d'un àmbit on sempre es registren millores, aquestes no s'aparten d'una evolució tendencial.
LÍNIA 5: FER DEL CAMP UN TERRITORI AMB UN ALT POTENCIAL HUMÀ, ESTIMULANT LA FORMACIÓ		
Objectius	Tendència de variació interanual	Observacions (justificació de la tendència)
5.1. Aconseguir més implicació dels diferents agents socials per tal de millorar la qualitat del sistema educatiu		La dinàmica econòmica dificulta aconseguir millores en aquest apartat. Millora de crèdits mitjançant la FP.
5.2. Estimular la creativitat i la formació de les persones al llarg de la seva vida		Es considera un àmbit progressiu però molt allunyat de les necessitats.
LÍNIA 6: FOMENTAR LA PLANIFICACIÓ DELS SERVEIS A LES PERSONES		
Objectius	Tendència de variació interanual	Observacions (justificació de la tendència)
6.1. Desenvolupar una nova organització en la prestació dels serveis a les persones		La incertesa en les estructures de gestió fa que no es pugui parlar d'un impuls significatiu.
6.2. Gestionar la Prestació de Serveis a les Persones des de la perspectiva del Camp de Tarragona		No es detecten canvis significatius fora del context local.
6.3. Incentivar la col·laboració entre els agents implicats entorn dels serveis a les persones		No es detecten canvis significatius fora del context local.
LÍNIA 7: LIDERATGE INSTITUCIONAL BASAT EN COORDINACIÓ, SIMPLIFICACIÓ, PLANIFICACIÓ I PARTICIPACIÓ CIUTADANA		
Objectius	Tendència de variació interanual	Observacions (justificació de la tendència)
7.1. Lideratge que faciliti la planificació del territori, la coordinació i la gestió de les seves institucions		La crisi incideix també sobre els models de governança, generant una clara incertesa sobre les estructures de gestió del territori.
7.2. Nous mecanismes de participació ciutadana amb corresponsabilitat		Es fa un balanç majoritàriament positiu d'aquesta participació, tot i que cal avaluar els efectes reals de la mateixa en la gestió.
7.3. Simplificar els processos administratius: coordinació d'institucions		La reflexió cada cop més habitual sobre les necessitats de gestió resta aturada per la situació econòmica.
LÍNIA 8: SISTEMA TERRITORIAL D'INNOVACIÓ PER FOMENTAR LA TRANSFERÈNCIA, LA INNOVACIÓ EMPRESARIAL I LES TIC		
Objectius	Tendència de variació interanual	Observacions (justificació de la tendència)
8.1. Facilitar l'accés a les TIC i promoure'n la utilització		Les dades d'extensió de mitjans tecnològics segueixen sent favorables, però desapareixen crèdits com el Plan Avanza.
8.2. Innovar en les relacions laborals i en la natura de l'empresa		No es pot parlar de variacions significatives en una valoració interanual.
8.3. Consolidar i desenvolupar un sistema d'innovació al territori, que enforteixi les relacions entre el sector públic i privat		Segueix la dinàmica d'impuls del sistema, afegint nous mecanismes (p.ex. projectes de cada parc tecnològic, CEICS Catalunya Sud, etc). Els ritmes d'impuls són diferents segons els parcs i centres tecnològics.

LÍNIA ESTRATÈGICA 9: EFICIÈNCIA DEL SISTEMA PRODUCTIU I MODEL ECONÒMIC AMB PAPER DE LA GENERACIÓ DE CONEIXEMENT		
Objectius	Tendència de variació interanual	Observacions (justificació de la tendència)
9.1. Millorar la capacitat d'atracció d'empreses d'alt valor afegit	→	La conjuntura no afavoreix la capacitat de localització empresarial.
9.2. Millorar el capital humà i la seva aplicació en el teixit productiu (formació empresarial, tècnica i professional)	→	La incertesa sobre l'evolució immediata del context econòmic-empresarial dificulta les polítiques i intervencions en aquest apartat.
9.3. Incrementar i promoure la internacionalització de les empreses locals	↗	Els mecanismes de suport en aquest àmbit porten a terme una tasca intensa de suport a la internacionalització (per compensar la pèrdua de dinamisme interior).
LÍNIA ESTRATÈGICA 10: MILLORAR L'ESTRUCTURA PRODUCTIVA DEL CAMP: DIVERSIFICACIÓ I ACTIVITATS EMERGENTS		
Objectius	Tendència de variació interanual	Observacions (justificació de la tendència)
10.1. Consolidar el paper de la indústria, tot potenciant i promovent les produccions i fases d'alt valor afegit i clústers competitius	→	Àmbit sense variacions interanuals significatives. La situació econòmica representa una aturada industrial general però no modifica les dinàmiques de clusterització.
10.2. Potenciar el turisme alternatiu no climàtic	→	La transformació del model turístic requereix una pauta temporal molt més àmplia per a la seva valoració.
10.3. Fomentar els serveis creatius i els basats en el coneixement	↗	Els indicis d'orientació a aquests criteris són evidents, tot i el pes encara reduït en el context empresarial en general.
10.4. Fomentar la industrialització del sector construcció	↗	Es considera un aspecte en progressió, tot i l'evolució evidentment recessiva del sector.
10.5. Promoure els sectors agraris competitius i sostenibles	↘	Les dinàmiques de modernització sectorial no aconsegueixen aturar el menor pes global de l'activitat.
LÍNIA ESTRATÈGICA 11: ATREURE TALENT QUE AFAVOREIXI LA INNOVACIÓ I L'ECONOMIA		
Objectius	Tendència de variació interanual	Observacions (justificació de la tendència)
11.1. Afavorir la generació de noves formes de treball que permetin l'atracció de talent	→	Aquests processos s'han produït fins ara de manera tendencial, sent necessària una política específica.
11.2. Fomentar la implantació al Camp d'empreses i centres productius d'alt valor afegit	→	El context econòmic no afavoreix especialment les dinàmiques de localització, tot i que beneficia la zona una certa desconcentració des de l'àrea de Barcelona.
LÍNIA ESTRATÈGICA 12: FOMENTAR L'EMPRENEDORIA COM A MOTOR DEL DESENVOLUPAMENT, AMB SISTEMES LOCALS D'INNOVACIÓ		
Objectius	Tendència de variació interanual	Observacions (justificació de la tendència)
12.1. Afavorir la creació i supervivència d'empreses, especialment les basades en el coneixement i la creativitat	→	Es considera un equilibri global, a partir de la pèrdua de teixit tradicional però també l'orientació a la innovació d'una part del mateix.
12.2. Convertir el Camp en un punt de referència per a l'establiment d'empreses tecnològiques, innovadores i d'alt valor afegit	↗	Aquestes dinàmiques, tot i que moderades en valor absolut, corresponen al desplegament del sistema territorial d'innovació.
LÍNIA ESTRATÈGICA 13: FER DEL CAMP UN TERRITORI AMB UNA ELEVADA COHESIÓ SOCIAL		
Objectius	Tendència de variació interanual	Observacions (justificació de la tendència)
13.1. Equilibri territorial a partir d'unes infraestructures i uns equipaments que equilibrin, donin cohesió al territori i aportin una imatge unitària del Camp	↘	La creació d'infraestructures i equipaments tendeix a afavorir les zones de major densitat (priorització d'inversions).
13.2. Cohesionar socialment la ciutadania per evitar l'exclusió	↘	La greu crisi econòmica genera situacions preocupants especialment en determinats col·lectius.
13.3. Incentivar l'equilibri econòmic del territori i definir uns rols econòmics i productius que harmonitzin el Camp	↘	El dinamisme costaner dificulta parlar d'equilibri relatiu, fet sumat a la paràlisi d'actuacions com l'A-27).

LÍNIA ESTRATÈGICA 14: GESTIONAR I DIFONDRE EL PATRIMONI COM A ELEMENT DIFERENCIADOR		
Objectius	Tendència de variació interanual	Observacions (justificació de la tendència)
14.1. Preservar el patrimoni natural		Les intervencions en el context local se superposen a una menor afectació dels incendis forestals.
14.2. Fer difusió del patrimoni natural, històric i cultural del Camp		No s'observa en general indicis de variació, tot i que cal indicar que existeixen iniciatives de qualitat.
14.3. Potenciar i difondre la diversitat cultural del Camp, promovent l'equilibri i l'harmonia entre identitat i diversitat		No s'observa en general indicis de variació, en un context relativament dinàmic en general.

Font: elaboració pròpia.